

Aktivnost koju
sufinancira
Europska komisija

OBJAVA ZA MEDIJE

29.11.2016.

U Zagrebu je održan Forum „Ekološka poljoprivreda“

U Zagrebu 28.11.2016. godine, održan je Forum na temu Ekološka poljoprivreda u sklopu aktivnosti GRASS Croatia EU projekta kojeg provodi Hrvatska poljoprivredna agencija, na kojem su govornici prezentirali svoja viđenja na osnovi vlastitog iskustva bavljenja ekološkom poljoprivredom. Govornici su zastupali različite segmente lanca od proizvodnje do distribucije ekoloških proizvoda te državne institucije koje imaju ulogu u pružanju podrške lancu: Ministarstva poljoprivrede, Savjetodavne službe do Hrvatske poljoprivredne agencije.

Opći zaključak foruma glasi da nije dovoljno promatrati uspjeh kroz rast kvantitativnih pokazatelja kao što su broj hektara pod mjerama ekološke poljoprivrede ili broj certificiranih proizvođača-uzgajivača već njihov rezultat koji se očituje u pridržavanju kontroliranih indikatora kvalitete zemlje u kojoj se hrana uzgaja, te posljedično u odsustvu kemikalija iz samih ekoloških proizvoda. Takva hrana traži redovite kontrole jer samo jedan slučaj je dovoljan da se uništi povjerenje potrošača koji se gradi godinama. U tom segmentu se očekuje od državnih institucija puno aktivnija uloga kontrole ekološke hrane, kao i ažurnost u vođenju registara jer točni podaci o uzgajivačima su preduvjet za sklapanje partnerskih sporazuma u lancu distribucije.

Svrha EU projekta GRASS Croatia je osvijestiti mlade nezaposlene osobe u ruralnim i urbanim krajevima Republike Hrvatske o mogućnostima bavljenja ekološkom poljoprivredom jer je ekološka poljoprivreda zdrava za ljude i okoliš, tražena na tržištu od potrošača a Zajednička poljoprivredna politika Europske unije je obvezala zemlje članice kako 30% sredstava moraju osigurati za ekološke proizvođače.

Pomoćnik ministra poljoprivrede **Zdravko Barać** izjavio je kako je prošle godine za nešto više od 75 tisuća hektara isplaćena potpora za ekološku proizvodnju, dok ove godine još se zbrajaju podaci, ali već sada se kreću oko 90 tisuća hektara. Naglasio je kako došlo do peterostruko većih površina, što predstavlja veliki potencijal za veću potrošnju ekoloških proizvoda tijekom turističke sezone. Preporučio je ekološkim poljoprivrednicima da koriste mjere 11 programa ruralnog razvoja ukoliko su novi ekološki proizvođači ili nastavljaju proizvodnju, dok je mjera 3 važna za osvješćivanje potrošača o ekološkim proizvodima i dobrobitima, a ta mjera se odnosi upravo na promociju takvih proizvoda na tržištu.

Zamjenik ravnatelja **Robert Bakota** je kazao kako Hrvatska poljoprivredna agencija je predana u pomaganju poljoprivrednicima, pa tako i putem ovog Forumu želi potaknuti promišljanje mladih za bavljenjem ekološkom poljoprivredom jer su istraživanja pokazala da su upravo mladi najviše motivirani bavljenjem ekološkom poljoprivredom.

Voditelj EU projekta GRASS Croatia **Enver Raković** je prikazao film o Zajedničkoj poljoprivrednoj politici u sklopu kampanje Ekološka poljoprivreda te je naglasio faze razvoja EU strategije 2020 koja je obvezala sve članice EU na izdvajanje 30% sredstava od 2015. godine upravo za ekološku poljoprivredu. To je novina za sve EU članice pa tako i za nas, i dok će u prvoj fazi provedbe te mjere izazov biti na isplaćenim EU sredstvima, veličinama površina po ekološkim uzgojem i brojem ekoloških poljoprivrednika, u drugoj fazi – kada površine budu čiste – trebati će osigurati stroge kontrole kako bi se zaštitili potrošači u tome da doista imaju izbor kupiti čiste ekološke proizvode. Upravljanje znači mjeriti a kvaliteta ekoloških proizvoda znači bez prisutnosti bilo kakvih pesticida ili umjetnih gnojiva, dok su broj hektara površina i uzgajivača u trećem planu. Mi to danas kao potrošači nažalost ne možemo znati kod kupnje jer je trošak analize skup i spor. Pred poljoprivredom i nadležnim institucijama dva su izazova, klimatske promjene kojima se treba prilagoditi te podizanje standarda poljoprivrednika. On je trenutno na 40 do 50 posto standarda prosječnog radnika.

Profesor **Ivica Kisić** sa Agronomskog fakulteta je istaknuo kako učenici srednjih poljoprivrednih škola imaju loše predznanje za razliku od gimnazijalaca. Nekada su studenti išli u kombinata na 30 dana dok danas takvu praksu nemamo jer nema novca za terensku nastavu, a i da ima, nemamo studente gdje poslati. Terensku nastavu je teško organizirati jer traži puno strpljenja i odricanja uzgajivača. S druge strane, nema znanja u ekološkoj poljoprivredi bez razgovora i učenja jednih od drugih, zajedno.

– Stoga valja uložiti u inovacije i edukaciju jer ako imate znanje, imate i imanje. Ekološka poljoprivreda je izazov, u konvencionalnoj poljoprivredi sve je poznato, dok se u ekološkoj na žalost, još uvijek uči na greškama, naglasio je profesor s Agronomskog fakulteta u Zagrebu Ivica Kisić.

Direktorica Biovege **Jadranka Boban Pejić** vlasnica bio&bio trgovina, naglasila je četiri načela uspješne i održive ekološke proizvodnje: zdravlje – okoliš – odnos prema ljudima – brižnost, a prvi prioritet je zdravlje zemlje. U Hrvatskoj je godinama u konvencionalnoj poljoprivredi zemlja kontaminirana umjetnim gnojivima i potrebne su godine za čišćenje i prijelaz na ekološku poljoprivredu. To nije proces na brzinu, već strateški i promišljen način promišljanja koji od pojedinca zahtjeva preispitivanje motiva zašto se bavi poljoprivredom. Ukoliko je profit jedini motiv, onda ekološka poljoprivreda kao niti proizvodi neće biti održivi na duži rok jer je veliki skriveni trošak upravo količina vremena i truda koja se svakodnevno ulaže u takvu proizvodnju. Ekološka hrana ne izgleda kao konvencionalna,

bez i jedne točkice, a nema niti popusta kakvi se daju za konvencionalnu hranu. bio&bio trgovine provode stroge kontrole hrane, ali Biovega daje savjete eko proizvođačima, organizira Eko-forum te nastoji osvijestiti proizvođače o etici kako bi imali dugoročni poslovni odnos. Kaže kako voli svoj posao jer joj pruža mogućnost da osjeti strast za koju smatra da je određeni stil života. Kazala je kako je važan vizija i stav: prodaja ekoloških proizvoda a ne sirovina. Eko proizvodi u Hrvatskoj su sve više prepoznati i gotovo nema trgovačkog lanca koji na policama ne nudi takve proizvode.

Ekološki proizvođač meda **Dario Frangen** je izjavio da svi zbrajaju štete kada su mraz ili suša, ali nikada se u te štete ne ubrajaju pčele, odnosno što će pčele jesti i zašto nestaju. Naglasio je da potrošači ne znaju razliku između konvencionalnog i ekološkog meda, ali i da se pčelama ne može narediti gdje će na ispašu. Istaknuo je kako smo zemlju naslijedili od predaka a trebamo je ostaviti našoj djeci da i oni imaju od čega živjeti.

Ekološki proizvođač kozjeg mlijeka **Aleksandar Grgić** je ispričao svoj put povratka iz Švicarske u Hrvatsku i zašto se odlučio investirati u proizvodnju hrane. Iako nije koristio EU fondove, imao je projekt koji je osmislio sa savjetnicima. Nije računao na 30 različitih rješenja na koje je potrošio jako puno vremena ali nije mu žao. Važnost strateškog dugoročnog planiranja mu je važna i danas jer živi poduzetnički život svaki dan i osmišljava kako povećati proizvodnju, a izvozi u Švicarsku, Švedsku i SAD.

Ekološki proizvođač **Rodoljub Džakula** je na osebujan način ispričao kako za njega poljoprivreda nije biznis nego način života. Istaknuo je četiri preduvjeta za uspješno bavljenje ekološkom poljoprivredom: rad – zemlju – kapital – znanje. Rad mora biti usklađen sa prirodom a ne sa kalendarom. Posla je previše za jednu osobu i zato je ključ OPG – obitelj. Zemlja je jeftina u Baniji i za to ne trebate EU fondove, međutim za kapital trebate 15.000 EUR i 10 godina za prvi povrat a tu banke ne pomažu, već EU fond za male poljoprivrednike ili obiteljske pozajmice bez kamata. Predložio je HPA da za ocjenjivanje stoke ubuduće daje medalje a ne diplome po uzoru na Austriju

jer je to najveći kapital koji kao OPG može stvoriti. Potiče mlade da pitaju, ne boje se glupih pitanja jer tko ne pita taj ništa ne zna. Preporučio je onima koji razmišljaju o bavljenju ekološkom poljoprivredom da ne eksperimentiraju već transformiraju svoje ideje. Naglasio je kako je improvizacija izvrsna stvar te da je potrebno biti spreman i na uspjeh jer kada se uspjeh dogodi s njim treba živjeti, što mnogi izgube iz vida koliko odricanja stoji iza uspjeha zbog činjenice da više ne smiju napustiti imanje, a ponekad ima osjećaj kao da je u zatvoru. Za mjere poticanja mladih da ostanu u ruralnim krajevima, g. Džakula je pozvao institucije da kućanstvima u tim krajevima omoguće besplatnu struju, uvedu povlaštenu cestarinu te brzi Internet.

Savjetnica **Anđelka Pejaković** je prikazala mjere za ekološke poljoprivrednike iz Europskog fonda za ruralni razvoj i pozvala sve zainteresirane da se jave u Savjetodavnu službu koja im stoji na raspolaganju za podršku u poslovanju. Minimalna površina za bavljenje ekološkom poljoprivredom je 1 hektar, dok za pčelare tog ograničenja nema.

Cilj projekta GRASS Croatia, odnosno Razvoja ruralnog područja i poljoprivrede za uspješno društvo je informiranje javnosti, poljoprivrednika i potrošača o vrijednostima i mogućnostima zajedničke poljoprivredne politike Europske unije.

Ekološka poljoprivreda segment je koji posljednjih godina bilježi porast. Ne samo u svijetu, već i kod nas. Površine pod ekološkom proizvodnjom u Hrvatskoj su povećane peterostruko posljednjih nekoliko godina. Europska unija zalaže se za povećanje izravnih plaćanja zemalja članica upravo za te proizvođače. O svemu ovome bilo je govora na Forumu ekološke poljoprivrede održanom u sklopu projekta GRASS Croatia. Projekt je osmislila Hrvatska poljoprivredna agencija, a sufinancira ga Europska komisija.

Web stranica projekta: grasscroatia.hpa.hr ([link](#))

Galerija slika: <http://grasscroatia.hpa.hr/galerija/> ([link](#))

Prezentacija Enver Raković: [Link](#)

Prezentacija Ivica Kisić: [Link](#)

Prezentacija Jadranka Boban Pejić: [Link](#)

Prezentacija Dario Frangen: [Link](#)

Prezentacija Aleksandar Grgić: [Link](#)

Prezentacija Rodoljub Džakula: [Link](#)

Prezentacija Anđelka Pejaković: [Link](#)

Video1: [Link](#)

Video2: [Link](#)